

M A G

Mindennapok Gárdonyiban

V. évf. 7. szám

2011. március

www.gardonyi.eger-sulinet.hu/iskolaújság

1848.
márc.
15.

„Emlékezzél ember ...”

M Á R C I U S

1-14. között iskolánk első emeleti folyosóján a Károly Róbert Főiskola jóvoltából kiállítás volt a dohányzás elleni fontos küzdelem részeként.

1. Iskolánk végzős évfolyamának tanulói megtekinthették a Gárdonyi Géza Színházban Mihail Bulgakov: A Mester és Margarita című regényéből készült „moralitást két részben”.

A színházi előadásról dolgozat olvasható a 10-11. oldalon.

3. „Géza-bál”. Volt tánciskolai bemutató dr. Török József táncpedagógus irányításával, volt diákzenekar és „Koktél”s volt tombola. S volt nagy-nagy hangulat!

6. Az iskolánk ifjúsági kórusa koncertet tartott a servita replomban.

A klasszikus és az egyházi kórus művek, népdalok sokaknak jelentettek élményt a vasárnapi szentmise után.

8. Az A-sok Valentin-bulija nőnapon ... nagyszerű színpadi produkciókkal, élvezetes tréfás játékokkal és feledhetetlen pillanatokkal.

15. A városi ünnepi megemlékezésen a Petőfi-szobornál koszorúzott az iskolavezetés.

Egerben 1848. március 18–19-én zajlottak le a forradalmi jellegű események, mintegy kétezer polgárral, „a lakosságnak miveltebb, vagyonosabb része, vegyülve tudatlanokkal és szegényebb sorsúakkal, sőt számszerűsőbb hősies gondolkozású nőekkel” – írta Blaskovics Gyula hevesi alispán 1848. március 20-i jelentésében a nádornak.

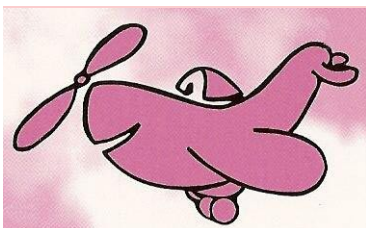
Elfoglalták a városházát, és azt követelték az éppen üléselő tanácsától, hogy a pestiek 12 pontját azonnal tárgyalják meg és léptessék életbe. Másnap közel 300 fiatal a minoriták zárdájából erőszakkal kiszabadította fogságából Mahovszky Józsefet, majd bizottságot választottak a „nemzeti őrsereg” felállítására, amelynek tagja lett az elnökölő Háhy József főbíró, Csiky Sándor, Alexy Mihály főjegyző, Schaffner János és Kapitány Mihály.

Az egriek részletesen megtárgyalták a 12 pontot, és az országban egyedülálló állásfoglalásként egy követeléssel kiegészítették: „A népnevelés ügye egészen a nemzet kezébe adassék, minden idegen befolyás kizárásával.” Végezetül az egri polgárok népgyűlése kimondta, hogy március 19-én folytatja a megkezdett munkát, és a küldöttségi ülést berekesztette, a nagyszámú összegyűlt nép pedig eloszlott.

<http://www.heol.hu/heves/kozelet/egerben-is-forradalmi-hangulat-uralkodott-365305>

16. Ballagóné Csernyák Éva tanárnő által készített rádióműsoros megemlékezés március 15-e alkalmából.

22. Iskolánk dísztermében koncertet adott a „L'avion rose” francia együttes.

A „L'avion rose” együttes (korábbi nevén „Minimal trio”) a francia rockzenét képviseli, ugyanakkor igen sokszínű zenei alapokra épülő, változatos repertoárral rendelkezik. Az együttest az a Jean Claude Meurisse francia énekes alapította, aki a világ mintegy 70 országában koncertezett már, számos európai országon kívül járt Dél-Amerikában, Madagaszkáron és egy sor ázsiai országban is. Tíz évvel ezelőtt, 2000-ben az egri közönség is találkozhatott már vele akkori magyarországi koncertútja során: a Líceum Dísztermében adott nagyszerű koncertet. A négytagú zenekar ezúttal a márciusi frankofón hónap

alkalmából érkezett hazánkban, amikor országsszerte a francia kultúrát népszerűsítő programok zajlottak. A „L'avion rose” együttes négy városban adott koncertet a helyi Alliance Française szervezetek meghívására. Egerbe a debreceni és a miskolci koncertjük után érkeztek, egy napot töltöttek, s másnap Szegedre utaztak.

Az együttes tagjai: *Sebastien Duval*: basszusgitár, *Jean Eudes Solignac Lecomte*: dobok, *Manuel Decocq*: hegedű és harmonika, *Jean Claude Meurisse*: zongora, ének. Az együttes dalai Higelin, Sheller, Bashung és az angol rock zenei örökségén alapulnak.

26. Hevesy György Országos Kémia Verseny megyei döntője iskolánkban.

Nagyböjt, az újrakezdés lehetősége!

Minden nagyböjt egy újabb ajándék, mely elszakít a szürke egyformaságtól, és a magasba lendít, ha én is akarom.

A böjt első hallásra valami negatívumot sugall, amitől idegenkedni szoktunk.

Első megközelítése az ételtől való tartózkodás, de semmi esetre sem fogyókúra.

A cél a szabadság, az az állapot, mely túllendít a különböző korlátokon, amik fogva tartanak.

Ezért, sokkal többről van szó mint a táplálék korlátozásáról, sokkal inkább a test és lélek szétszakadt voltának a gyógyításáról.

Ezért a böjt, a keresztény felfogás szerint nem csak az étel korlátozását jelenti, hanem az ima és a jócselekedetek együttes gyakorlatát.

Odafordulás az Istenhez, és a felebaráthoz, miközben tudatosan fegyelmezem a megszokott életviteletem. Hiszen, így nyerek energiát, időt és lendületet, hogy kiszabaduljak a megszokottból.

Odafordulás az Istenhez, és a felebaráthoz, miközben tudatosan fegyelmezem a megszokott életviteletem. Hiszen, így nyerek energiát, időt és lendületet, hogy kiszabaduljak a megszokottból.

Nagy lehetősége van az egyéni szabadságnak. Megtalálni azt módot az életemben, mely itt és most, engem közelebb visz az Istenhez, és ezzel együtt mindazokhoz, akikkel együtt teljesebb lesz az életünk.

**Istenhez jutni annyit jelent, hogy rátalálok önmagamra.
Arra az útra, ami elvezet életem gyújtópontjához,
aki valóban vagyok, aki lehetek.**

Ha rátalálok önmagamra, felismerem az életemben adódó lehetőségeket. Az élet adta sok-sok apró csodát. Nem külsőleg kell nagy dolgokat véghez vinnem, hanem a lelkületelem kell, hogy megváltozzon.

**A belső magatartásomnak kell megváltozni:
a családommal, a munkatársaimmal,
a nehéz emberekkel kapcsolatban,
mert az Isten megtérésre hív.**

Az életem igazi történése rejtett, és egyedül az Istennek van csak oda bejárása, Ő képes csak engem felemelni, és átalakítani.

A teljesség, az igazi béke és az öröm nála található.

MERT NEM LEHET FELEDNI

**M á r -
cius 1-jén,
a kom-
mu n i s t a
diktatúra
áldozatai-
nak emlék-
napjához
kapcsolód-
va Cúthné
Gyóni Esz-**

**ter, az ELTE III-ad éves doktorandu-
sza tartott megemlékezést iskolánk-
ban. Rendelkezésünkre bocsátotta
előadásának kéziratát, amelyet kicsit
rövidítve közölünk.**

Ciszterciek a Grósz-perben

Az 1951. évi persorozatban, amely a Grósz József kalocsai érsek és társai elleni főper, az érsek mellett nyolc vádlott állt a bíróság elé, köztük két ciszterci szerzetes, Endrédy Vendel zirci apát, hatodrendű és Hagyó-Kovács Gyula, a ciszterciek előszállási birtokának jószágkormányzója hetedrendű vádlotként. A perhez kapcsolódó monstre persorozatban több ciszterci szerzetest-kispapot és egy volt ciszterci diákok is elítéltek.

Miért nem volt a ciszterci rend annak a négy rendnek az egyike, amelyek 1950 szeptemberétől - korlátozott létszámmal ugyan -, de folytathatták oktató-nevelő tevékenységüket? Miért kellett 1951-ben a rend két vezetőjének a vádlottak padjára kerülnie?

A ciszterci rend az első világháború előtt öt gimnáziumban folytatott színvonalas oktató-nevelő tevékenységet, ciszterci vezetésű volt az Emericana, a korszak elit ifjúsági szervezete, és részt vettek a cserkész mozgalomban is. A szerzetesek valamennyien tanári diplomával rendelkeztek teológiai végzettségük mellett. Minden örökfogadalmas rendtag felszentelt pap is volt egyben, a rend több plébánia vezetését ellátta. A rendtagok szerény, de szükségleteiket kielégítő körülmények között éltek és dolgoztak. Birtokaikon mezőgazdasági üzemeket működtettek 1945-ig, ezek jövedelméből tartották fenn a gimnáziumokat, plébániákat, valamint a rendi tanárképző intézetet és teológiai főiskolát, a Bernardinumot.

Már önmagában ennyi is elegendő lett volna, hogy az 1945 utáni po-

litikai vezetés ellehetetlenítse a rend fennmaradását, hiszen nem kívánták a keresztény nemzeti szellemiséget, még kevésbé kívánták az ifjúságot e szellemiség jegyében nevelni. Annak azonban, hogy a ciszterci rend volt az egyik a szerzetes-papi tanítórendek közül – a premonteri rend mellett –, amelyik nem kapott vissza iskolát 1950-ben, minden bizonnyal személyes ellentét volt az oka. Rákosi Mindszenty bíboros mellett az egyik „legreakciósabb” főpaprak tartotta a zirci apátot, akit „Mindszenty rossz szellemeként” emlegetett.

Endrédy Vendel – 1939-től volt a Zirci Kongregáció elnök-apátja – az esztergomi érsek megbízásából 1945 és 48 között többször tárgyalt Rákossal az egyházi birtokok és iskolák államosítása ügyében. Viszonyuk ekkor mérgesedett el. Halász Piusz ciszterci atya így emlékezett vissza egyik találkozásukra: „*A rend teljesen új helyzetbe került, amikor az iskoláinkat is elvették. Ezt már előre lehetett látni. Apát urunk a püspöki kar nevében tárgyalt Rákossal, és Rákosi fölháborodottan kifakadt: – Csak nem képzeli, hogy az én nevelt fiam majd a maguk oktatását fogja hallgatni!*”

Az 1950. évi az állam és a katolikus egyház képviselői által aláírt egyezményt megelőző tárgyalássorozaton (amelyen Endrédy Vendel nem vett részt) Rákosi világossá tette, hogy számára az egyik szerzetesrend olyan, mint a másik, mégsem engedheti, hogy az a rend, amelyet egy olyan ember vezet, mint Endrédy Vendel tovább működhessen. „*A ciszterciek rendfőnöke, Endrédy 1945 nyarán azt kérte, azonnal adjuk vissza az erdeiket és 4000 hold szántót, mert ők mangalica-tenyésztők és ők megegyeztek a jobbágyaikkal, hozott egy listát erről. Később Mindszenty rossz szelleme volt. Ő volt az utolsó időkig a legaktívabb békeellenes. 70 rend közül az ő rendjét, melyet egy ilyen ember vezet, nem tudom támogatni.*” – fakadt ki a pártvezér.

Vendel apát tisztában volt azzal, hogy előbb vagy utóbb sor kerül letartóztatására. Erről biztos forrásból kapott információt, amikor 1948 végén három hétig a Vatikánban tartózkodott. A ciszterci rend római központú generális apátjánál, Edmondo Bernardininél azonban hagyott egy dokumentumot, amelyben kijelentette, letartóztatása

esetén minden nyilatkozata érvénytelennek tekintendő. Elfogatására az állam és Magyar Katolikus Püspöki Kar egyezményének aláírása, illetve a szerzetesrendek működési engedélyének megvonása után került sor. Endrédy Vendel október végén utolsóként hagyta el a zirci apátságot, néhány nappal később, október 29-én az ÁVH emberei Budapesten letartóztatták. Hagyó-Kovács Gyula, jószágkormányzó, a ciszterci rend vagyonának kezelője november 9-én került az ÁVH fogságába.

A zirci apátot letartóztatása után az Andrassy út 60-ba szállították, és azonnal megkezdtek a kihallgatását. Rákosi az 1950-es egyezményt megelőző egyik tárgyaláson kijelentette: „*Endrédy valóban egy ember, én nem akarom őt bántani, neki egy haja szála sem fog meggörbülni, de ő képviseli rendjének szellemét.*” Az ígérettel ellentétben válogatott kínzásokkal kényszerítették az akkor ötvenhat éves főpapot beismerő vallomásra. Már vizsgálati fogsága elején közölték vele, hogy megcáfolhatatlan bizonyítékaik vannak államellenes bűntetteiről. Összeesküvés szervezését, kémkedést és valutaüzérkedést fognak rábizonyítani.

Ekkor még nem a Grósz elleni koncepcióba illesztették a vádakot, hiszen a kirakatper szálait csak következő év tavaszán kezdték el szőni a párt vezetők. Jellemzi a per mechanizmusát, hogy először a vádlottak és a tanúk letartóztatására került sor, ezután a korábban gyűjtött információk és a kikényszerített vallomások alapján kapcsolták össze a különböző szálakat, így állt össze a vádanyag. A Magyar Dolgozók Pártja Titkársága 1951. május 4-i határozata és tervezete már körvonalakban tartalmazta a későbbi per lényegét és a ciszterciek szerepét a perben. „*A per politikai körvonala a következő legyen: a per vádlottjait 'amalgám' [sic] módszerrel kell kiválogatni: a pálosokon kívül vádlott legyen a ciszter rendfőnök, néhány püspök, akik ellen komoly bizonyítékaink vannak [...]*”

C. A pernek bizonyítania kell, hogy a legfontosabb szerzetesrendek illegálitásban vonultak, szervezett államellenes működést fejtenek ki, a reakciós püspökök tudtával és segítségével.

*D. A pernek bizonyítania kell, hogy a szerzetesrendek tagjai erkölcsi mo-
csárban élnek.*” – fogalmazta meg a

célokat Révai József.

A per elsőrendű vádlottját, az 1950-es egyezményt aláíró főpapot, Grósz Józsefet 1951. május 18-án tartóztatták le. Ekkor már az ÁVH nyomozók kezében volt a vádanyag nagy része, csak az érsekre kellett szabni azt. Június 11-re elkészült a vádirat végső verziója. Grósz József és társai perét 1951. június 22–28. között rendezték meg a Budapesti Népbíróságon.

Endrédy Vendelt a demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedéssel, kémkedéssel, valutaüzérkedéssel és külföldre szöktetéssel vádolták. Kapcsolatba hozták egy volt ciszterci diák, Papp Ervin összeesküvésével. Papp Ervin a főperben még tanúként szerepelt, az egyik mellékperben 1951. júl. 19-én halálraítélték és később kivégezték.

A kémkedés vádjához Endrédy vatikáni kapcsolatait, az 1948-as vatikáni útját, illetve a Szövetséges Ellenőrző Bizottság amerikai megbízottai számára a szovjetek által elrabolt ciszterci javakról készített listát, valamint az apát egyéb nyugati kapcsolatait használták fel. Vádként szerepelt a szerzetesek „illegálisának” megszervezése – Grósz József tudtával és irányításával – és egy szerzetes csoport külföldre szöktetése.

Valóban, 1950. szeptember 5-én, még mielőtt a szerzetesrendek működési engedélyének megvonásáról szóló rendelet megjelent volna, tizenkilenc fiatal ciszterci szerzetes és két ciszterci atya, illegális úton, fegyveres vezetők segítségével, átlépték a magyar-osztrák határt. A „szökés” résztvevői: Kis-Horváth Mihály Paszkál, Bárd Imre Norbert, Katona Farkas Ferenc, Kimecz János Alajos, Nagy Menyhért Mojzes, Chladek István Menyhért, Balázs László Dávid, Zakar Ferenc Polikárp, Szeitz Richárd Fülöp, Bán Zoltán Elizeus, Hegedűs József Albin, Biczó Ferenc Emmerám, Haraszi Béla Xavér, Petkó Tamás Tarján, Maróti Béla Árkád, Szirorny Károly Bertold, Csányi Dániel Apor, Tölgyesi Sándor Alpár, Geröly István Harding és a két ciszterci atya, Monostori Pál Bánk és Lékai Imre Ányos. Erről tudtak a rend vezetői – bár a résztvevők visszaemlékezései szerint velük soha nem beszéltek erről. Közülük nyolcat elfogtak és a Grósz-per egyik mellékperében négytől hét évig terjedő börtönbüntetésre ítélték őket.

A valutaüzérkedés büntette, és álta-

lánban a hatalmas ciszterci birtok és nagyon igen hangsúlyos szerepet kapott a vádiratban. Ennek oka, hogy a per egésze nagy sajtónyilvánosságot kapott, az ilyen hatalmas vagyonok, és az ezekkel elkövetett bűntettek pedig gyűlöletesek voltak a kor embere számára. Ezt használta ki a propaganda, hogy a szerzetesek ellen fordítsa a közhangulatot. Ezért volt fontos Hagyó-Kovács Gyula szerepe a perben, aki kitűnő gazdasági szakemberként a két háború között felvirágoztatta a ciszterci rend gazdaságát, ami azután állami kézbe került. 1940 szeptemberében az akkori miniszterelnök, Teleki Pál felajánlotta neki a földművelésügyi miniszteri posztot, amit Hagyó-Kovács szerzetesi hivatására hivatkozva nem fogadott el. 1942-ben alapítványt hozott létre az előszállási uradalomban tíz tehetséges cselédgyermek iskoláztatására. Az 1945-ös földreform idején, apátja utasítására, megszervezte a ciszterci birtokok felosztását a uradalmon élők között. Ekkor őrizetbe vették a földreform helytelen végrehajtása miatt. A szerzetesrendek működési engedélyének megvonása után tagja volt a szerzetesek szociális ügyeivel foglalkozó bizottságnak. A Grósz-perben – egy valóban megtörtént szerencsétlen balesetre alapozva, amelyhez semmi köze nem volt a jószágkormányzónak – gyermekgyilkossággal hozták kapcsolatba. „Hagyó-Kovács Gyula, a harmincezer hold kormányzója csak olyan parasztnyúzó, mint a többi jószágkormányzó, földesúr volt. Persze nem mind úgy gyilkolta a parasztgyermeket, hogy vasvillára tűzte, mint az ördög a pokolban. [...] – olvashatjuk róla a pártlap, a Szabad Nép egyik cikkében. A ciszterci jószágkormányzót azonban elsősorban gazdasági büntettség sorozat elkövetésével vádolták így is bizonyítva a közvélemény felé a szerzetesek romlottságát. Az ellene felhozott vádak népellenes bűntettek, a demokratikus államrend megdöntésére irányuló szervezkedésben való részvétel, valutázás és „feketézés”. Ezek a pontok és általában ciszterciek gazdasági helyzete rendkívül nagy hangsúlyt kaptak a kihallgatás előre megszerkesztett szövegében. Hagyó-Kovács Gyula tehát a gazdasági bűnöző és a „parasztnyúzó” szerzetes szerepét volt hivatott reprezentálni a perben.

1951. június 28-án Endrédy Ven-

delt 14 évi börtönbüntetésre ítélte Budapesti Népbíróság Olti Vilmos vezette különtanácsa. Alapy Gyula ügyész vádbeszédére Melléky Kornél kirendelt védőügyvéd, az Ügyvédi Kamara alelnöke védőbeszédében a vádlott szegényparaszti származására, „a középkori feudális szellem” és „a pápi nevelés” káros befolyására, valamint „Mindszenty József, Grósz József és főképpen a Vatikán előtte ellenállhatatlan tekintélyének” romboló hatására hivatkozott. Az utolsó szó jogán Endrédy Vendelnek a szerzetesekhez kellett fordulnia, egy előre meghatározott üzenettel: „Kérem a feloszlatott szerzetesrendek tagjait, elsősorban a volt szerzetesnővéreket, szolgálják teljes odaadással, mindegyikük a maga hivatásának megfelelően, véreinket, a magyar népet, a kórházakban, az iskolákban és a többi munkaterületen.”

A zirci apátot éveken keresztül „titkos” fogolyként őrizték, még a börtön nyilvántartásába sem jegyezték be a nevét. Unokaöccse és rendtársai is kuttattak utána, de minden eredmény nélkül. Szabadulása előtt, 1956 nyarán a belügyminisztérium engedélyezte számára unokaöccsével, Endrédy Istvánnal a találkozást.

1956. november 1-jén hagyhatta el a börtönt. A piaristák budapesti rendházában talált menedéket. Meghurcolásának történetét itt diktálta le egyik rendtársának, Palos Bernardinnak. 1957. március 1-jén egy házkutatás alkalmával talált rá a rendőrség a zirci apátra. Ekkor újra börtönbe került, köztörvényes bűnözők közé zárták. Május 15-én egészségi állapota miatt áthelyezték a rabkórházba. Augusztus 23-án Grósz József közbenjárására amnesztiával bocsátották szabadon. Visszatért a piaristák rendházába, a Belügyminisztérium 1957 végén Pannonhalmát jelölte ki számára kényszertartózkodási helyül. Élete végéig megfigyelték, levelezését és látogatóit számon tartották. Haláláig a bencés apátságban élt.

Hagyó-Kovács Gyulára 13 év börtönbüntetést szabtak ki, melyet Vácott töltött. Az 1956-ban szabadult, de 1957. június 13-án újra letartóztatták. Grósz érsek közbenjárására augusztus 23-án amnesztiával szabadult. A pannonhalmi Szociális Otthonban, apátja közvetlen közelében élt haláláig. 1960. március 9-én szívinfarktusban hunyt el.

Közéletmes századok 5.

Ebben a cikkben a Közös Obszervanciájú Ciszterci Rend XX. századi történelmének vázlatát közöljük.

A XX. század első évtizediben a Ciszterci Rend lassú növekedésről és terjeszkedésről vannak adatok. Említést érdemel Svájci-Német Kongregációhoz tartozó Mehrerau apátság terjeszkedése előbb a szlovéniai Stična (1898), majd a németországi Himmerod (1919) és a svájci Hauterive (1939) újjáélesztésével. 1929-ben az olasz Casamari Kongregáció – mely nem csatlakozott 1892-ben a trappistákhoz – belépett a Ciszterci Rendbe, és húsz év alatt 8 új házat alapított. És főleg az 1925-től meginduló missziós munka, amelynek elindítója Himmerod lett, s első eredményei Braziliában születtek: São Paulo, Bahia és Itatinga. E három monostor hozta létre 1961-ben a Szent Keresztről elnevezett Brazil Kongregációt. Casamari az ekkor olasz gyarmatként létezett Eritréában hozott létre közösséget. Egy missziós pap, Henri Denis által a vietnami Phuoc-Sonban alapított közösség 1933-ban kérte felvételét a Rendbe, s a viszontagságokat átvészelve és számszerűségben növekedve 1964-ben létrehozták a Szent Családról elnevezett kongregációt, amely a kommunista időszakot is át tudta vészelt. De Kanadában és az USA-ban (Sping Bank) is próbálkoztak közösségek létrehozásával.

A növekedés mellett az I. világháború utáni területrendezés hatására a Rend kongregációit is átszabta: létrejött a Mária Szeplőtelen Szívéről elnevezett csehországi kongregáció mellett a zirci is. Mindkettőt 1923-ban hagyta jóvá a Szentszék.

A casamari monostor

A generális káptalannak és a generális apátnak nem volt állandó székhelye. 1927-től ismét Róma lesz a központ. 1925-re sikerült megszerkeszteni azt a rendi konstitúciót, amelyet XI. Pius 1926-ban jóváhagyott, de 1933-ban a vezetésről szóló részt átdolgozták. A II. világháború alatt a monostorok jelentős anyagi pusztulásokat szenvedtek. De ennél is súlyosabb az a pusztítás, amelyet a lengyel, a cseh és a magyar szerzetes közösségeknek meg kellett élniük a háború után kibontakozó kommunista rezsim alatt. A cseh és magyar közösségeket feloszlatták, a lengyelt szigorú állami ellenőrzés alá vonták. Sok szerzetest bebörtönöztek, s a fiatalabb szerzetesek menekülni kényszerültek Nyugatra. A cseh szerzetesek Langwadenben, a magyarok pedig átmenetileg Wisconsinban, majd Dallasban alapítottak új házakat. Rajtuk kívül még a Casamari Kongregáció alapította meg közösségét a new jersey-i Moorestownban.

A hatvanas évek a hivatások krízisét hozta. Emiatt is az 1968-as római és 1969-es marienstatti generális káptalan a megújulás szándékával 109 paragrafusból álló új alkotmányt készített, amelyet a Szentszék 1981-ben hagyott jóvá.

Eszerint a Ciszterci Rend (O.Cist), mint kongregációk uniója élén a generális apát elnöksége alatt álló generális káptalan áll. A generális káptalan tagjai az apátok és a kongregációk, ill. a szerzetesházak számarányuk szerint választott képviselői is. A generális káptalant öt évente kell tartani, feladata a törvényhozás. Székhelye Róma.

A generális apátot 10 évre választják, de mindig újraválasztható. Munkáját a generális káptalan által választott négytagú tanács segíti. A definitórium a „synodus” nevet kapta, a generális apátból, a generális prokuratorból, a kongregációk elnök-apátjaiból és a generális káptalanon választott öt tagból áll. Legalább két évente ülésezik, és a sürgős ügyekkel foglalkozik.

A monasztikus élet kérdéseit az autonóm kongregációk intézik a választott „elnök-apát” és a „kongregációs káptalan” vezetésével. Ezek döntenek el az apáti hivatal időtartamát, a laikus testvérek

jogi helyzetét, a liturgia megújítását és a monasztikus élet szabályait. Az „elnök-apát”-nak a kongregáció háza-it három évente vizitálnia kell. A saját apátságát a generális apát ellenőrzi.

A II. Vatikáni Zsinat 1965 októberében foglalkozott a szerzetesi étellel kapcsolatos kérdésekkel. Megállapította, hogy mindig is voltak és vannak olyan férfiak és nők, akik az Evangélium tanítását szeretnék megélni. Elrendelte továbbá, hogy minden egyes rendnek úgy kell megújulnia, hogy megfeleljen a kor kihívásainak, de hűnek kell maradniuk az alapító által megszabott szellemiséghez. A konstitúciókat tüzetes vizsgálat alá kell vetni, az előírások gyakorlati alkalmazásáért a generális káptalan felel.

A szerzetesek, írja de Rancé, kolostorokban élnek, „Jézus Krisztus közeli, második eljövételére várva, és hívén abban éppen úgy, ahogy a Krisztus eljövetele előtti szent atyák epekedtek vég nélkül érte. Mi azonban előnyben vagyunk velük szemben és vigaszunk is van, mely nem adatott meg nekik. Nekünk tett ígérete alapján, miszerint velünk lesz a világ végezetéig, s melyet akkor tett, amikor atyja magához hívta e világból, mi már most élvezzük jelenlétét.” Erre a szemléletre mindenkinek szüksége van a második évezred küszöbén.

A cikk írásához felhasználtam Lékai Lajos: Ciszterciek, Szent István Társulat, Bp.; Peter King: A monachizmus Nyugaton, Szent István Társulat, Bp., 2007. című munkáját.

KO

A dallas-i monostor

Iskolánk tanulója, *Császár Anett (12.K)* az alább közölt novellával **megnyerte** a Budapesti Francia Intézet és a Latitudes könyvesbolt által meghirdetett “Dix mots en toute latitude” (Tíz szóval szabadon) pályázatot. Jelentkezettek a 25 évnél fiatalabb franciául tanuló általános iskolások, gimnazisták és egyetemisták. Két kategóriába sorolták a jelentkezőket: akik három évnél kevesebb (Ebben indult Anett.), és akik három évnél több ideje tanulják a nyelvet. A feladat az volt, hogy egy képregényt vagy egy prózai mű kellett alkotni tíz megadott, egymással semmilyen kapcsolatban nem lévő szó felhasználásával. (A tíz megadott szó a logóban olvasható.) A novella címe: Si les fleurs parlaient... (Ha a virágok beszélni tudnának...)

A következő honlapcimen mindenki megtalálhatja a versenykiírást és a beérkezett pályázatokat: <http://www.latitudes.hu/hu/content/dix-mots-en-toute-latitude-verseny>

A novella francia nyelvű közlésével a nyelvet tanuló diákoknak kívánunk feladatot adni, illetve az érdeklődők figyelmének a felkeltése a célunk.

Si les fleurs parlaient...

Est-ce que vous vous êtes déjà interrogés: si les fleurs parlaient qu'est-ce qu'elles nous diraient? Qu'est-ce qu'elles nous demanderaient? Peut-être: marchez sur nous! Coupez-nous! Ou elles nous supplieraient de les laisser en vie? Ou elles imploreraient à Dieu qu'il les crée violette, rouge ou jaune? Elles nous seraient reconnaissantes, vivraient harmonieusement ou elles crieraient, pleureraient de peur?

J'ai grandi. Mais quand je me couche au milieu d'un champ en écoutant le chœur des oiseaux, le parfum de fleurs éveille toujours des souvenirs en moi. J'adore les fleurs, je les ai toujours adorées. Voire, je les respecte. Elles sont pareilles à une reine: fières, belles, dignes, aristocratiques et gracieuses. Ce que j'apprécie en elles, c'est leur dignité malgré leur vie trop courte. Les fleurs ... vivent. Oui, c'est vrai, elles vivent, nous nous sommes déjà parlé. Et nous sommes amies et complices, on se partageait des secrets, elles ne m'abandonnaient jamais, je pouvais compter sur elles.

Notre maison était une petite ferme dans les bois, au plein cœur de la nature. Tout était comme un paradis sur terre: foyer merveilleux, famille affective, ambiance agréable et accueillante. Notre porte était toujours ouverte pour les étrangers. Mon père était bûcheron, ma mère était couturière mais elle aimait les fleurs à la folie. Elle me disait toujours qu'elles avaient une âme, toutes savent parler, il faut les caresser, les regarder avec admiration, et ne pas leur faire de mal. Puisque j'étais petite et crédule, comme tous les enfants, j'y croyais. Je les arrosais, ou je leur murmurais quelques mots en attendant une réponse qui n'est jamais arrivée. Et j'attendais une voix... un mot... un signe... n'importe quoi. J'attendais pendant des semaines, pendant des mois en passant tous les après-midis dans le jardin. Sur

le champ, entourée de mes camarades, je me rappelle ma joyeuse enfance et le jour où nous nous sommes parlé pour la première fois.

C'était un beau jour de printemps. Je suis sortie du lit tôt puisque je voulais cueillir un bouquet de pâquerettes pour maman. La veille, elle m'avait offert une nouvelle bille de verre et j'ai voulu remercier de sa gentillesse. Alors, je suis entrée dans le jardin avec la bille dans ma poche, une paire de ciseaux et un morceau de fil rouge à la main pour attacher les fleurs. D'abord, j'ai choisi la plus belle pâquerette, puis je me suis penchée pour la couper. Soudain, j'ai entendu une voix:

<Pourquoi veux-tu nous faire du mal?>

J'ai laissé tomber les ciseaux, j'étais tellement étonnée. J'ai regardé autour de moi mais j'étais toute seule dans le jardin.

<Qui est là?> -ai-je demandé.

<C'est moi, la pâquerette.>

J'ai regardé par terre et je n'en croyais pas mes yeux! Maman avait eu raison! Une centaine de regards étaient rivés sur moi. Toutes les fleurs avaient les yeux sur les pétales.

<Enfin, je vous rencontre! J'étais impatiente de discuter avec vous! Ma mère m'a toujours dit que vous saviez toutes parler!> -ai-je crié. Je me suis mise à gambader de joie.

<Pourquoi veux-tu nous faire du mal?> -m'ont-elles interrogée de nouveau.

À ce moment-là, toute ma joie s'est complètement dissipée et j'ai eu honte. Il m'est venu à l'esprit que j'avais voulu les <tuer> une minute avant. J'ai caché les ciseaux dans ma poche et j'ai menti:

<Je ne veux pas vous faire de mal du tout. Excusez-moi de vous avoir effrayés.>

Mais la pâquerette que j'avais voulu couper lisait dans mon âme.

<Je serais un cadeau, n'est-ce

pas?>

<Oui. J'ai eu l'intention de t'offrir à ma mère. Hier, elle m'avait donné une bille de verre et j'ai voulu la remercier. >-ai-je avoué.

<Alors, vas-y, n'hésite pas! Tu as le même cœur pur que ta mère. Coupe-moi et fais-lui plaisir!>

<Non, je ne vous ferai jamais de mal! Si je te coupe, tu mourras!>

<Écoute-moi! On ne fleurit pas pour nous-mêmes. Non. On destine nos boutons au monde entier, à vous. Le but de notre vie n'est que la séduction par notre parfum enivrant. On vous montre notre beauté tous les jours, on la voue pour vous seulement. Mais malheureusement, notre beauté est limitée, notre vie est courte. Il n'y a qu'une seule solution pour me sauver. Si tu es vraiment mon amie, tu me couperas et tu m'offriras à ta mère. Puis, avant que je me mette à faner, sèche-moi. Alors, je n'aurai plus d'odeur mais ma beauté durera à jamais et je resterai avec toi.>

J'étais émue jusqu'aux larmes. Je n'y ai jamais pensé. Elles choisissent avec fierté et dignité la mort contre la flétrissure et sacrifient leur vie pour nos joies et nos désirs.

J'ai eu une idée: j'ai sorti la bille de verre de ma poche et je l'ai posée devant la pâquerette.

<Tiens: un cadeau en témoignage de mon amitié.>

<Merci.> -a-t-elle dit et une goutte de rosée a coulé sur son pétale. La rosée est la larme des fleurs.

Je me suis accroupie. J'ai sorti les ciseaux de ma poche lentement. J'attendais... Je n'avais pas le cœur à faire cela. Mon amie a fermé les yeux mais avant, elle m'a fait un baiser sur le front.

<Vas-y!> -a-t-elle dit. Moi aussi, j'ai fermé les yeux...

<Vas-y!> J'ai entendu la voix de ma mère et j'ai senti son baiser sur le front. <Lève-toi.>

J'ai ouvert mes yeux. J'étais couchée

par terre avec la pâquerette dans la main.

<Tu t'es endormie dans le jardin.>
-a-t-elle ri.

Alors, tout n'était qu'un rêve? J'étais vraiment déçue.

<Viens vite dans la maison avant que tu ne prennes froid!>

Cela ne m'intéressait pas du tout. J'ai fondu en larmes. Tout ce que j'avais cru être réalité n'était qu'un rêve? Je pleurais comme un bébé dont on a pris sa sucette. La seule différence était que c'était mon plus beau songe qui s'évanouissait. Je me jetais dans les bras de ma mère.

<<Qu'est-ce qui t'est arrivé? As-tu eu un cauchemar?> -a-t-elle demandé.

Je ne lui ai pas répondu. Je n'étais pas capable de m'arrêter de pleurer.

<Ne sanglote plus, ma petite princesse!> Elle voulait me reconforter en caressant mes cheveux emmêlés et en essuyant mes larmes. < D'ailleurs, qu'est-ce que tu as fait dans le jardin si tôt le matin?>

J'ai ouvert la main et je lui ai donné la pâquerette.

<J'ai voulu te préparer ce petit cadeau en retour pour la bille de verre.>

À propos, où est la bille? J'ai mis la main dans ma poche.

C'était vide...

J'ai grandi. Mais quand je me couche au milieu d'un champ en écoutant le chœur des oiseaux, le parfum des fleurs éveille toujours des souvenirs en moi. J'adore les fleurs, je les ai toujours adorées. Cet événement s'est passé il y a trente ans mais je m'en souviens si c'était hier. Après ne pas avoir trouvé la bille de verre, je savais que ce n'était pas un rêve. Mais malheureusement, aucune fleur ne m'a plus parlé. Elles sont devenues muettes. Mais je n'arrête pas de leur parler. L'espoir meurt en dernier lieu. Et la petite pâquerette? Je la garde dans un livre que j'emmène partout. De cette façon, mon amie est toujours avec moi, elle a tenu sa promesse. Elle était avec moi chaque jour à l'école, aux agapes avec mes copines, à mon premier rendez-vous, à mon mariage. Elle m'a accompagnée quand j'ai quitté la ferme formidable, la scène de mon enfance joyeuse. Mon amie est toujours avec moi comme elle me l'avait promis ce matin-là.

MIHAIL AFANASZJEVICS BULGAKOV: A MESTER ÉS MARGARITA

Bulgakov (1891-1940) a huszadik századi orosz irodalom kiemelkedő alakja volt, életművét megkoronázó utolsó regényét, a Mester és Margaritát a sztálini diktatúra alatt írta egészen haláláig. A könyv csak 26 év elteltével, 1966-ban látott napvilágot.

A Mester és Margarita sokrétű, rendkívül összetett alkotás. Alapszinten a szovjet rendszer szellemes szatírája és a kulturális élet leleplezése. A regény a valóságnak a politikával, az ideológiával, a vallással, valamint a művészettel való összefüggéseire vet fényt. Alapkonfliktusa a humánus és a hatalom között feszül. Ennek bemutatására Bulgakov a 19. sz.-i orosz hagyományokat követve kísérletet tesz az evangéliumi történet és a Faust-monda egyesítésére.

A cselekmény három, egymással szoros kapcsolatban álló sikon játszódik. Az első a hétköznapi realitása, az 1930-as évek Moszkvája, ahol az emberek korrumpáltak, haszonlesők, a politikát kiszolgálók kivételezett helyzetben vannak, a leplezett diktatúra létbizonytalanságot és szorongást szül. Ebben a környezetben írja regényét a korlátozott lehetőségekkel küzdő Mester Poncius Pilátusról és Jesuáról, a hatalom és a jóság összeütközéséről. Ez a kétezer éves történet Jerusálimban nagypénteken játszódik. A benne életre kelő passió a morális értékrendet (jó-rossz) mutatja fel. A harmadik a fantasztikum síkja, amely összekapcsolja az első kettőt: a Woland professzor alakjában megjelenő sátán és kísérőinek cselekedeteit írja le. Woland nem csupán a gonoszság szellemeként látogat a földre, hanem az álságokkal teli Moszkvában igazságtevő énje szerepel.

A Moszkva-regény szereplői a lelket sivárrá tevő rendszer áldozatai, akik szüklátókörü, ateista közegben élnek. Az író szerint azonban a szabad erkölcsi választás ilyen körülmények között is lehetséges. Az első fejezetekben három választásmoddell állít fel. Az iro-

dalmár Berlioz vakon kiszolgálja a hatalmat. Hontalan Ivánban azonban megvan a változás képessége. A szerkesztő által kért „vallásellenes költemény” írásakor szelleme tiltakozik, végül pedig eljut az igaz értékek meglátásáig. A harmadik magatartásformát a Mester, a művész képviseli, aki regényével a humánus és az abszolút igazságot szolgálja.

A jeruzsálemi és a moszkvai történet motívumok, analógiák kötik össze. A Mester passiója Jézuséval analóg, emellett összefüggéseket fedezhetünk fel Berlioz és Kajafás (hatalom), Mogarics és Júdás (árulás), Iván és Lévi Máté (a Mester, illetve Jézus tanítványai), Iván és Pilátus (gyávaságból vagy tudatlanságból a hatalom parancsát követik, majd felismerik a megtisztulás útját) alakja között.

A regény első része a 30-as évek

Moszkvája elé tart görbe tükröt. Ide érkezik meg Woland professzor kísé-
rőivel, és találkozik Berliozzal és Hon-
talan Ivánnal. Ezután titokzatos dolgok
követik egymást, melyeknek kiindu-
lópontja Berlioz halála, amit Woland
már előrebetűtett. Ivan ennek hatására
meghasonlik, üldözni kezdi a sátánt.
Elmegyógyintézetbe kerül, itt megis-
merkedik a Mesterrel, aki elmeséli neki
történetét. Kivételes lehetőséghez jutva
megírta a Jézus-regényt. A művet ért
folyamatos támadások következtében
félelmek, rémlátások gyötörték, ezért
elégette a kéziratot, majd elmegyógy-
intézetbe vonult. Őt azonban szerelme,
Margarita, aki a Mester műzsája és
méltó támasza, nem hagyja elveszni.
A professzor eközben fekete-mágia
szeánszot tart a városi színházban a
moszkvai lakosság megismerésének a
céljából.

A második részt Margarita uralja.
Woland a megboldogult Berlioz la-
kásában bált rendez, melyre a szép és
okos Margaritát is elhívja. Alkut ajánl
neki: ha eljátssza a bál háziasszonyá-
nak a szerepét, visszaadja neki élete
szerelmét, a Mestert. A bálon Marga-
rita mindenkit egyforma szeretettel
tud fogadni, eltítkolva saját gondjait és
fájdalmát. Teljesíti a próbatételt, ezért
Woland megszerzi a Mesternek a sza-
badulás lehetőségét, és visszaadja neki
az általa elégetett Jézus-regényt. Az
utolsó fejezetben Woland kimenekíti
a hitetlen és szeretet nélküli világból
azokat, akik még hisznek és szeretnek,
a főszereplők eljutnak az örök nyuga-
lom birodalmába.

A regény értékrendjének csúcán a
humánus és a szeretet, az értük vál-
lalt mártíromság, a megváltás áll. Eh-
hez a legfőbb jóhoz a legközelebb álló
értékek a szerelem és a művészet. A
művészet magasrendű igazságok fel-
ismeréséhez vezethet, az alkotó általa
emelkedhet felül a zsarnokságon, szol-
gáltathat igazságot. Ezért a művészet
az emberi szabadság legteljesebb meg-
nyilvánulása.

Nagy Mónika 13.E

Akvarell

A képek mozdulattanulmányok. Mindig is érdekelt a fej, a test és a bonyolult mozdulatok tanulmányozása és ábrázolása. Ezzel sokat foglalkoztam a nyári szünetben, rengeteg vázlatot készítettem. A színtan másik dolog, ami nagyon foglalkoztatott a képek elkészítése során. Sokat kísérletezgettem a különböző színekkel, kíváncsian és izgatottan, néha már-már ösztönszerűen rakosgattam egymás mellé a színfoltokat, vajon hogy mutatnak együtt. A végeredmény elnyerte Fedics tanár úr tetszését is, így kikerülhettek a munkáim az iskola főfolyosójára. Remélem, hogy a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen, ahová éppen készülök, ugyanilyen elismerést kapnak a műveim a közelgő felvételin, és szeptemberben ott folytathatom majd a tanulmányimat!

Budai Szilvia 13. A

A divatról

Horváth Sándor tanár úrral beszélgettem az öltözködésről.

Mi a véleménye Tanár Úrnak a mai divatról?

A mai divat szerint szinte bármit felvehetsz. A mai trendek hajlamosak a túlzásokra és egyre gyakrabban egyéniségünkhöz nem illő ruhákat erőltetnek ránk már-már az ízléstelenség határait súrolva.

A mai stílusok közül melyik áll Ön-höz legközelebb?

Az elegáns és a sportosan elegáns stílusokat preferálom.

Milyen típusú ruhákat hord legszívesebben, hogyan öltözködik?

Kedvelem az inget, a zakót, a nyakendőt; azonban pulóvert, mellényt, pólót, farmert, dzsekit és sportcipőt is szívesen viselek. Hangulatomtól, az időjárástól és az alkalomtól függ.

Mennyit szán ruhák vásárlására?

Ez attól függ, hogy éppen mennyi a ráfordítható keret. Általában egyszerre több ruhát is veszek, sajnos ilyenkor gyakran magasra rúg a számla végösszege.

Van-e kedvenc ruhadarabja? Ha igen, melyik az?

Természetesen van. Az ing mindig elegáns, farmerral is felvehetjük. Ha még egy zakó is előkerül, akkor sportos eleganciát biztosít.

Mi a helyzet a kiegészítőkkal: táska, öv, ékszer? Fontosnak tartja?

Rendkívül fontosak. Harmonizálnak öltözködésünkkel színben és stílusban. Alapszabály, hogy az alkalomnak és egyéniségünknek megfelelő kiegészítőket hordjunk.

Hogyan teremti meg a harmóniát az öltözködésében?

Azon gondolkozom, hogy tényleg megteremttem-e. Ezt nagyon nehéz kivitelezni. Lényeges a színek és a stílusok harmóniája, azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy manapság elfogadott a stílusok keveredése, így nagyobbak a lehetőségeink. A divat lehetőségei szinte kimeríthetetlenek.

Milyen sminket ajánl a lányoknak?

A smink kiemeli az arc szépségét. Fontos, hogy legyen összhangban az egyéniséggel, valamint ne legyen túl erős, hivalkodó vagy extrém. A jó smink magabiztossá tesz.

Fontos, hogy csinosak legyünk té-

len is, ugyanakkor figyeljünk egészségünk megőrzésére. Mit tudna ajánlani a ruházatkodással kapcsolatban a hűvös, nyirkos időben?

A legfontosabb szempont a hőszigetelés. Persze az esztétikumról sem szabad elfeledkezni. A haspóló és a csipőnadrág feltétlenül kerülendő, hiszen nagyon könnyű meghűlni. Kiemelném a polár ruhadarabok hasznosságát és a réteges öltözködést.

Mit gondol, mennyire lehet a mai divatot összeegyeztetni iskolánk szoliditásával?

Egyre nehezebb. Meg kell találni a kompromisszumot. Ez lesz az igazi kihívás a következő években, hiszen a divat mindig sok merész megoldást produkál.

Milyen fontos öltözködési tanácsot, tanácsokat adna a mai fiataloknak?

Az egyéniségüknek megfelelően öltözködjének, azonban mindig szem előtt kell tartani azt, hogy öltözködésük legyen választékos, igényes és a különféle ruhadarabok között legyen valamilyen összhang.

Köszönöm szépen a válaszokat.

Lólé Vivien 10. E

Versenyeredmények:

Országos „Az anekdota hagyománya a magyar irodalomban” (KPSZTI)

Szegedi Fanni 7. C, Oszlánzi Viktória 7. C, Király Karola 7. C, Dandé Dávid 7. C - a csapat- 3.

Szaktanár: Kovács Ottóné

Angol nyelvi civilizációs verseny

Kurucz Anna 11. K, Sebők Eszter 11. K, Rudas Judit 11. K - a csapat- 9.

Szaktanár: Órsiné Mohl Szilvia

Szent Patrick-napi előadóverseny

Népies dal kategória Czufor Bálint 9. C, Mlínkó Péter 9. C, Szabó Réka 11. A, Sági Alexandra 11. A, Kovács Martina 11. A, Balácsi Sándor 12. C, Eckl Ben-ce 12. C 2.

Szaktanár: Inczéné Lazarevics Katalin és Órsiné Mohl Szilvia

OKTV országos döntőbe jutott francia nyelvből

Császár Anett 12. K 25.

Szaktanár: Kádár Judit

“Dix mots en toute latitude”

Császár Anett (12.K) 1.

Szaktanár: Kádár Judit

Dr. Árokzállásy Zoltán biológiai és környezetvédelmi verseny

Szabó Katalin 9. C 28.

Szaktanár: Varga Pálné

Területi „Szép Magyar Beszéd”

Csizmadia Benedek 7. C 2.

Szaktanár: Tóthné Török Anna

Curie Kémiaverseny

Mezei Anna és Tihanyi Inez 11.A 6.

Szaktanár: Pótáné Márton Mária

Szabó Virág 11. K 9.

Szaktanár: Szilágyiné Békési Zsuzsa

Szolcsák Virág 11. A 14.

Szaktanár: Pótáné Márton Mária

Simonyi Zsigmond helyesírási verseny

Árvai Dóra Kata 5. C 6.

Szaktanár: Barnáné Fekete Mónika

Thomán Hedvig 8. C 6.

Szaktanár: Tóthné Török Anna

Sulyok Valentina 7. C 12.

Szaktanár: Tóthné Török Anna

Kovács Boglárka 6. C 13.

Szaktanár: Ballagóné Csernyák Éva

Megyei Savaria országos történelem tanulmányi verseny

Ballagó Júlia 10. K 1.

Szaktanár: Karóczkai Júlia

Vizi Mátyás 10. A 2.

Szaktanár: Ballagóné Csernyák Éva

Boros Dalma 11. K 2.

Szaktanár: Feketéné Kovács Ildikó

Nemes Tihámér OKSZTV

Nyíri Tamás 10. C 2.

Szaktanár: Kovács Mária

Varázstorony vetélkedő

Sulyok Valentina 7. C, Szegedi Fanni 7. C, Csanády Csaba 7. C 4.

Szaktanár: Halász Barnabás

Iskolai „Szép Magyar Beszéd”

Gimnáziumi kategória

Varga Júlia 9. K 1.

Szaktanár: Ballagóné Csernyák Éva

Domán Vivien 13. E 2.

Szaktanár: Lapinskasné Máté Erika

Horváth Ráhel 12. A 3.

Szaktanár: Lapinskasné Máté Erika

Szakközépiskolai kategória

Leszkóczi Nóra 12. E 1.

Szaktanár: Dr. Loboczkyne Hársasi Ibolya

A megyei fordulón Varga Júlia, Domán Vivien és Leszkóczi Nóra vesz részt.

Szerkesztőség:

Felelős kiadó: Dr. Pisákné Balogh Éva igazgatónő.

Felelős szerkesztő: Kovács Ottóné tanárnő.

Villámpostacím: deleo@citromail.hu

Diákszerkesztő: Somogyi Viktória 10.E osztályos tanuló.

Technikai munkatárs: Kovács Ottó tanár úr.